

خادم نظام تعلیم و تربیت ایران

یادداشت

به مناسبت درگذشت استاد دکتر کاظم نایینی

اشاره

دکتر سید کاظم نایینی، دانشیار بازنشسته دانشکده علوم دانشگاه تهران بود. ایشان در سال ۱۳۱۳ در قزوین متولد شد. دوره ابتدایی و دبیرستان (دوره اول) را در قزوین گذراند و دوره دوم متوسطه را در مدرسه دارالفنون طی کرد و در سال ۱۳۳۶ از آنجا فارغ التحصیل شد. در همان سال در رشته ریاضی وارد دانشگاه تهران شد. بعد از یک ماه در آزمون دبیری برای قبول شدگان دانشگاه‌ها شرکت کرد و به تعهد دبیری وزارت فرهنگ (آموزش و پرورش کنونی) درآمد و درس‌های دبیری را هم‌زمان در دانش‌سرای عالی گذراند.

در این دوران با شهید محمدعلی رجایی هم‌کلاس بود و داشتن هم‌کلاسی‌هایی چون شهید رجایی و استادان برجسته‌ای مانند پروفسور فاطمی و دکتر محمدباقر هوشیار، دکتر جلالی و ... عشق او را به معلمی دو چندان کرد. وی پس از فارغ التحصیلی، در دبیرستان‌های قزوین، تهران و دانشگاه‌های کشور به تدریس پرداخت و علاوه بر آن بعضی از مناصب علمی و اجرایی مانند مدیر کلی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی را بر عهده داشت.

از وی آثار و کتاب‌های ارزشمندی به یادگار مانده‌اند که نشان از توان علمی و هوش و مدیریتش در زندگی ۸۶ ساله دارد. ایشان علاوه بر موارد گفته‌شده، عضو هیئت تحریریه فصلنامه «گنجینه دارالفنون» بود. این فصلنامه درگذشت ایشان را در روز هشتم اردیبهشت ۱۳۹۹، به همه اهالی فرهنگ و عرصه تعلیم و تربیت تسلیت می‌گوید. وی با توجه به اینکه در یکی دو سال اواخر عمر شریفشان با بیماری سرطان دست و پنجه نرم می‌کرد ولی محکم و استوار به کارهای علمی و آموزشی خود می‌رسید و در شماره پنجم این فصلنامه مصاحبه‌ای با ایشان داشتیم، در اینجا فقط به ذکر خلاصه‌ای از زندگی‌نامه ایشان خواهیم پرداخت.

درگذشت این استاد فرهیخته، در روزهای بلای کرونا، اندوهی را بر دل دوستان گذاشت، و استادان و فرهیختگان علم و تعلیم و تربیت، وزرای محترم آموزش و پرورش و آموزش عالی، دبیر کل محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی، رئیس محترم سازمان انرژی اتمی و بزرگان دیگری رحلت و فقدان ایشان را تسلیت گفتند. در پایان این زندگی‌نامه و پیام وزیر محترم آموزش و پرورش بطور خلاصه ارایه می‌شود.

دکتر سیدکاظم نایینی انسانی شریف، دارای اخلاق حسنه، با ایمان، مهربان، عاشق، خانواده‌دوست، متعهد، باتقوا، ساده‌زیست، شکیبیا، متواضع و تسلیم رضای خدا بود.

دکتر سیدمحمدکاظم نایینی در سال ۱۳۱۳ در شهر قزوین چشم به جهان گشود. در هفت سالگی پدر خود را از دست داد. تحصیلات ابتدایی و اوایل دبیرستان خود را در شهرستان قزوین گذراند.

ایشان همسایه، دوست و هم‌کلاس شهید رجایی بود. این دو دوست صمیمی برای ادامه تحصیلات دبیرستانی خود در دارالفنون به تهران آمدند. بعد از اتمام دوره دبیرستان وارد دانشکده علوم در رشته ریاضی شد و به پیشنهاد شهید رجایی که معلمی را شغل انبیا توصیف کرده بود، با عشق این رسالت را در زندگی‌اش آغاز کرد.

در مهرماه ۱۳۴۰، ایشان موفق به دریافت مدرک لیسانس دبیری از دانش‌سرای عالی شد و کارشناسی ارشد خود را در رشته آمارشناسی از «مؤسسه عالی آمار و انفورماتیک» در سال ۱۳۵۴ اخذ کرد. همچنین در سال ۱۳۷۵ موفق به دریافت مدرک دکترای خود در رشته «آمار حیاتی» از دانشگاه تربیت مدرس ایران شد. از سال ۱۳۴۰ تا ۱۳۴۵ در دبیرستان‌های قزوین مشغول به تدریس بود. از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۳ در دبیرستان‌های تهران، مانند سخن، خوارزمی، نیکان و علوی به تدریس ریاضیات پرداخت.

ایشان همواره احترام خاصی برای بانوان، به ویژه مادر، همسر، دختر، عروس و برادرزاده‌های دختر خود قائل بود. همچنین توجه خاصی به تحصیلات بانوان و استقلال مالی آن‌ها داشت. زیرا معتقد بود، چنین بانوانی فرزندان سالم تحویل جامعه خواهند داد و همواره مشوق و حامی همسر خود در این زمینه بود.

تخصص‌ها

۱. روش آموزش ریاضی
۲. اقتصاد ریاضی
۳. روان‌شناسی آموزشی ریاضی
۴. برنامه‌ریزی آموزشی و برنامه‌ریزی درسی
۵. تعیین قابلیت اعتماد و کنترل کیفیت تولید
۶. غربالگری بیماریابی در پزشکی
۷. معیوب‌یابی در تولید
۸. فعالیت در عمومی کردن ریاضی در سطح کشور

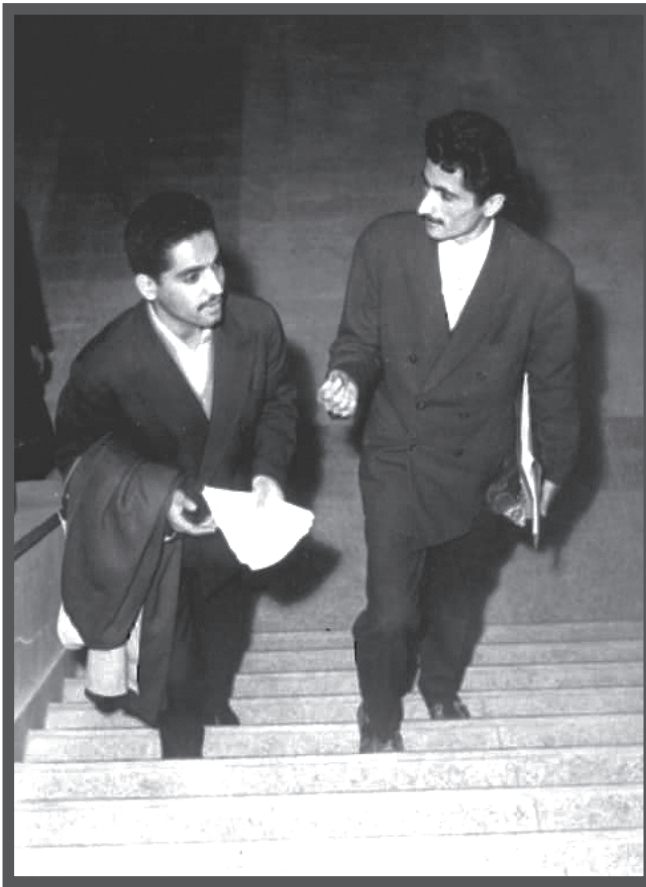
سوابق آموزشی در وزارت علوم

۱. مربی و عضو هیئت علمی دانشکده کشاورزی کرج دانشگاه تهران؛
۲. مربی و عضو هیئت علمی گروه ریاضی و علوم کامپیوتر دانشکده علوم دانشگاه تهران؛
۳. استادیار گروه ریاضی و آمار دانشگاه تهران؛
۴. عضو هیئت علمی بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی؛
۵. عضو هیئت علمی دانشکده پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی؛
۶. عضو مهمان دانشگاه بین‌المللی امام خمینی قزوین
۷. تدریس ریاضیات متوسطه و عالی در تلویزیون

دکتر سید کاظم
نابینی، همسایه،
دوست و هم کلاس
شهید رجایی بود

دروسی که تدریس می‌کردند

۱. ریاضیات عمومی ۱ و ۲
۲. مبانی ریاضی
۳. روش‌های آماری
۴. روش اختصاصی آموزش ریاضی
۵. درس ارائه مطالب علمی
۶. آمار و احتمالات
۷. آمار زیست
۸. آمار زمین
۹. آمار عمومی
۱۰. آمار پیشرفته
۱۱. تحلیل آماری
۱۲. آمار ریاضی
۱۳. آمار استنباطی

سوابق اجرایی

۱. رئیس کتابخانه دانشکده کشاورزی کرج
۲. مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی وزارت آموزش و پرورش
۳. معاون آموزشی دانشکده علوم دانشگاه تهران
۴. سرپرست دفتر فنی و برنامه‌ریزی ستاد انقلاب فرهنگی
۵. مدیرکل دفتر آمار و برنامه‌ریزی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
۶. دبیر شورای عالی برنامه‌ریزی و سرپرست دبیرخانه شورا در وزارت فرهنگ و آموزش عالی
۷. دبیر و مجری تهیه و تألیف دانشنامه ریاضی
۸. مدیر گروه علوم پایه در بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی
۹. دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دانشگاه علمی - کاربردی
۱۰. معاون پژوهشی بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی
۱۱. دبیر شورای برنامه‌ریزی آموزشی و درسی دانشگاه آزاد اسلامی
۱۲. مشاور معاونت آموزشی دانشگاه آزاد اسلامی
۱۳. مدیر گروه برنامه‌ریزی ریاضی در دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی سازمان پژوهش وزارت آموزش و پرورش

کتاب‌های تألیفی

۱. هزار نکته در هزار تست ریاضی
۲. آزمون ریاضی و تست هوش
۳. روش‌های ریاضی در نظریه اعتبار
۴. ریاضیات سال اول آموزش متوسطه عمومی علوم انسانی
۵. ریاضی سال دوم آموزش متوسطه عمومی اقتصاد اجتماعی
۶. مدل‌های غربالگری آینده‌نگر
۷. اطلس ریاضی (مجموعه قوانین و فرمول‌های ریاضی)
۸. اطلس آمار و احتمال
۹. آمار و احتمال (کتاب درسی)
۱۰. ریاضیات پایه
۱۱. توزیع‌های احتمال یا توزیع‌های آمار
۱۲. هفده جلد کتاب خلاصه مذاکرات و مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی

افتخارات

مرحوم دکتر نائینی
از یاران و همراهان
شهید رجایی بود.
در سال ۱۳۸۲
در کسوت معلمی
بازنشسته شد و
نزدیک به
شش دهه
خدمت صادقانه و
خالصانه به نظام
تعلیم و تربیت
و فرزندان
این مرز و بوم
داشت

۱. دریافت نشان درجه ۳ افتخار از آموزش و پرورش برای دریافت عنوان معلم نمونه تهران
۲. دریافت تقدیرنامه از رئیس جمهور به خاطر عضویت در شورای عالی آموزش و پرورش
۳. دریافت تقدیرنامه از وزیر آموزش و پرورش به خاطر عضویت در شورای تغییر بنیادی نظام آموزشی
۴. دریافت لوح تقدیر از رئیس جمهور به خاطر انتخاب به عنوان استاد نمونه دانشکده فرماندهی و ستاد
۵. دریافت لوح تقدیر از فرمانده ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی به خاطر راهاندازی دانشکده علوم دفاعی و امنیتی ملی
۶. دریافت پنج لوح تقدیر از رؤسای دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی
۷. دریافت جایزه و لوح افتخار به مناسبت استاد نمونه دوره ۱۱ دانشکده فرماندهی ستاد
۸. دریافت جایزه و لوح تقدیر از وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به مناسبت اتمام دوره دبیری شورای عالی برنامه‌ریزی
۹. دریافت جایزه و لوح تقدیر از معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به مناسبت شرکت فعال در جلسات و کمیته‌های وابسته به معاونت آموزشی
۱۰. دریافت لوح تقدیر و آرام مخصوص جشنواره پژوهشگران برگزیده سال ۱۳۸۳ به مناسبت انتخاب به عنوان پژوهشگر نمونه بنیاد دانشنامه بزرگ فارسی

پیام وزیر آموزش و پرورش

محسن حاجی میرزایی، وزیر آموزش و پرورش، در پیامی ضایعه درگذشت آن مرحوم را به خانواده، همکاران و دوست‌داران ایشان تسلیت گفتند: در این پیام تسلیت آمده است: «خبر درگذشت معلمی مؤمن، صادق، اندیشه‌ورز، متعهد و پیشکسوت عرصه تعلیم و تربیت موجب تأثر و تألم گردید. مرحوم دکتر سیدمحمدکاظم نائینی از یاران و همراهان شهید رجایی بود که در سال ۱۳۸۲ در کسوت معلمی بازنشسته شد و نزدیک به شش دهه خدمت صادقانه و خالصانه به نظام تعلیم و تربیت و فرزندان این مرز و بوم داشت. فعالیت‌های آموزشی مرتبط با ریاضی ایشان، از معلمی تا استادی دانشگاه، عضویت در شوراهای عالی آموزش و پرورش، گروه برنامه‌ریزی تربیت معلم، هیئت امنای دانشگاه رجایی و هیئت علمی پردیس دانشکده علوم دانشگاه تهران، و انتخاب به عنوان دبیر شورای برنامه‌ریزی آن دانشکده، مدیر کلی دفتر برنامه‌ریزی و تألیف کتب درسی، و تألیف کتاب‌ها و مقالات آموزشی متعدد، از جمله سوابق این پیشکسوت فهیم و دین‌آشناست.

اینجانب درگذشت این هم‌سنگر عزیز شهید رجایی را به جامعه بزرگ آموزش و پرورش و خانواده گرامی آن مرحوم تسلیت عرض می‌کنم و از درگاه خداوند منان علو درجات را برای ایشان مسألت می‌نمایم.»